

Sv. Peter Klaver, apostol zamoreev,
prosi za nje in za naše podjetje!

Odmev iz Afrike

Blagoslovljen po Piju X.

Upravišтво: TRST, via del Ronco 6.

Stane za celo leto K 1:50.

Vsak prvi torek v mesecu daruje eden
vlč. misijonarjev v Afriki eno sv. mašo
za žive in mrtve ude.

Pismo svete kongregacije de pro- paganda fide.

Rim, dne 25. mal. travna 1908.

Vaše blagorodje!

Zanimanjem sem pregledal Vaše obvestilo od dne 18. sušca t. l., kjer naznanjate sv. kongregaciji, kako ste razdelili darove, ki ste jih sprejeli v letu 1906, med afriške misijone. Moje zadovoljstvo je bilo tem večje, ko sem videl, kako nepristransko ste razdelili te darove med mnogobrojne misijone, oziraje se na večjo ali manjšo potrebo.

Veselim se z Vami, velečenjena gospa, da Vam je bilo mogoče, toliko storiti za razširjanje evangelija v Afriki ter želim, da bi Gospod več in več blagih dobrotnikov navdušil za vaše vzvišeno podjetje. Naj varuje in ohranja mili Bog Vašo družbo v vedno večjem cvetu, da bo mogla bolj in bolj razširjati nebeško kraljestvo na zemlji!

Prosim Gospoda, da Vam podeli svoj nebeški blagoslov.

Vašemu blagorodje najudanejši sluga

Fr. G. Ma. Card. Gotti, prefekt.

Luigi Veccia, tajnik.

Nj. visokorodju gospej grofici

M. Th. Ledóchowski,

glavni voditeljci družbe sv. Petra Klaverja, Rim.

Po vojski!

Poročila iz apostolskega vikarijata Oranje-reka in Namaqua-dežele.

Našim čitateljem je znano, kako zelo je vplival O. Malinowski od oblatov sv. Frančiška Saleškega na dogodke v Južni Afriki, zlasti da se je končno sklenil mir. V naslednjem ponatisnem pismo od apostolskega vikarja iz Namaqua-dežele, škofa Simona, v katerem nam isti obeta veselo upanje, glede tega, do sedaj od lakote in vojske tako hudo prizadetega misijona.

Pella, 18. vinotoka 1907.

Pred nekaj dnevi sem se vrnil iz svojega potovanja po nemškem delu dežele Namaqua. Moja srčna želja je bila ogledati si naši dve novi postaji, Warmbad in Gabies. Sledeči so bili vtisi na me:

V peterih krajih, katere je nemška vlada prepustila Hotentotom, ki so se podvrgli, se nudi katoliškim misijonarjem ugodno polje za njihovo delovanje. Štejejo okoli 1000 duš in so vsi naši veri naklonjeni; mislim, da se bodo zlahka dali pridobiti za njo. Veliko jih je že tudi katoliško vero sprejelo in ti dobrodejno vplivajo na ostale, ki še niso krščeni. Mene je doletela velika sreča in veselje, da sem mogel dvajset novospreobrnjencem podeliti zakrament sv. birme. Od ostalih, ki so še pagani, jih zahaja velik del k krščanskemu pouku in bodo isti kmalu pripuščeni k zakramentu sv. krsta.

Za ustanovitev teh novih misijonov so nam manjkala vsa sredstva, kakor tudi osebje, toda čakanje in odlašanje bi bilo ljudstvu v pogubo. Prehiteli bi nas drugi in če bi bili Hotentoti enkrat v njihovih rokah, bi za nas bilo, ako nemogoče, vsaj tisočkrat težje pridobiti jih za našo sv. vero. Tako pa smo podjetje začeli z zaupanjem na božjo previdnost in ljubeznivo pomoč naših dobrotnikov. Morali smo vzeti na rame ogromno breme dolgov. Vzdrževanje sedem oseb, duhovnikov in sester, ki ondi delujejo, pomnožuje to breme od dne do dne. Kako bomo dolgove poplačali, ve ljubi Bog!

Misijonarji imajo svoj sedež v Warmbadu in Gabiesu (tako sem imenoval oba kraja) in od tod obiskujejo po enkrat na teden ostale Hotentotom izročene kraje. Redno se vrši vsaj enkrat na teden na omenjenih postajah sveto opravilo. Povsod je ena šola za otroke; nekateri katehisti marljivo pomagajo duhovnikom pri pouku. Kaj si moremo želeti v začetku boljšega? Ubogi ljudje so bili popolnoma zapuščeni in globoko pogreznjeni v zmote herezije in paganstva. Sedaj pa je to ljudstvo pri viru resnice, se udeležuje božje službe, jo ljubi in hrepeni vedno več se naučiti in videti, želi sprejeto biti v naročje sv. cerkve, koje nauke in ceremonije že danes občuduje.

Morebiti se komu ne dozdeva modro, da smo si naložili tako velike denarne skrbi; toda mi misijonarji se ne moremo ravnati po tem načelu, kajti naš poklic je pred vsem reševati duše. Kako bi mogli odnehati, ako vidimo na tisoče dušic v nevarnosti, da se pogubijo, ako jim ne priskočimo na pomoč? To bi se reklo ne imeti zaupanja v Boga, ki je rekel: »Pojdite na pot in ne jemljite s seboj niti torbe niti čevljev«. Mi smo sledili božjemu klicu in da spolnimo tudi Gospodov navsvet, ne predrzno zaupati, bomo napeli vse svoje moči, da se izkopljemo iz dolgov. Radovoljno bomo sebi odrekli tudi potrebno, ako bo sila. Toda dobro vemo, da je vse to še premalo. Vendar, če smo svoje storili, se obračamo za ostalo polni zaupanja na Boga in smo uverjeni, da nam bo dal. Obračamo pa se tudi do blagih src na zemlji: »O vi vsi, ki plamtite ljubezni do našega Odrešenika, ki srčno želite, da se njegovo ime povečuje in njegovo kraljestvo razširja na zemlji čez vse ljudi, uslišite prošnje Njegovih misijonarjev! Podajte jim svojo radodarno roko, podpirajte jih v njihovem delovanju, in vse rešene duše bodo ravno tako vaša kakor naša pridobitev«.

Misijonski dopisi.

Apostolski vikarijat Zahodnji Sudan.

Poročilo „belih očetov“.

Wagadagu, 26. rožnika 1907.

Donašamo posebno zanimivo poročilo o rodu Mossi zamorcev, ki nam dokazuje, kako mogočno upliva božja milost še ob najstari Pri. Poročilo, ki ga pošilja o. T. Thevenoud glavni voditeljci iz pokrajin, kjer je še le pred nekaterimi leti začelo poganjati seme božje besede, bo gotovo zanimalo marsikterega čitatelja.

Sest let približno je že preteklo, odkar smo se naselili v Wagadagu. Kakor povsod, je bil tudi ta začetek misijona težaven, poln skrbi in napa. Toda nato mora biti misijonar pripravljen, zakaj bi se tedaj čez to pritoževal? Saj je tudi Zveličar tekom svojega apostolskega delovanja vse tiho prenašal. Mi pa smo Njegovi učenci in moramo posnemati Njegov zgled. Božja Previdnost nas vodi pri vsem našem delovanju, Njej se popolnoma udamo in Jo prosimo, naj ne pripusti, da bi se izgubila katera nam izročena duša. Božja Previdnost je sklenila, da izvršujemo veliko delo, torej nam bo tudi dodelila dovolj moči.

Dozdaj nas še ni nikdar zapustila. Če se oziram danes po pomoči okrog, moram priznati, da se ne kaže nikjer lepše kakor pri Vašem lepem delu. Da, v resnici, zdi se mi, da ste Vi, častita

dobrotnica, očitvidno orodje Božje Previdnosti, da preskrbuje našim črncem vsakdanji kruh. Bogu večna hvala zato! Naj Vam povrne obilo!

Kjer delujemo mi, ni bilo pred nekterimi leti daleč okrog nobenega katoličana. Danes pa jih je, hvala Bogu, že okoli petdeset, ne vsakdanjih kristjanov, ampak dobrih, ponajveč izvrstnih katoličanov, ki se ne sramujejo svojo vero spoznavati ter zvesto po njej živeti, tudi če jih sovražijo sorodniki ter jim delajo največje ovire. Vse to jih ne moti ter jih ne zvodi s pravega pota. Če jih hoče kdo siloma pripraviti do tega, da bi prelomili božjo postavo, ostanejo trdni in so pripravljeni, kljubovati oblasti telesnega očeta, da le spolnijo voljo nebeškega očeta.

Tak slučaj se je primeril nekemu našemu novokrščenemu, Hipolitu. Ker ga je namreč nekega dne jedna izmed očetovih žen grdo obrekovala, je bil prisiljen, jo ostro zavriniti. Zato je pa bila hudo užaljena ter prisegla maščevanje. Začne se rotiti ter klicati zle duhove. Navada pa je, da vsak, kdor se hoče obraniti upliva teh hudih duhov, daruje nekaj, da jih potolaži. V tem slučaju je zadela nemila usoda smrti nekaj kokoši in jednega vola, ki naj bi odvrnili jezo in maščevanje priklicanih zlih duhov. Ko je oče to zvedel, se je silno raztogotil, pa kaj je hotel? Če ne daruje zlim duhomov teh darov, bi se gotovo navalila nesreča za nesrečo nad njegovo rodbino in prepričan je bil, da bi bridka smrt ugrabila kterega izmed njenih udov. Izvoliti si je moral manjšo nesrečo.

Ko je Hipolit videl praznoversko počenjanje svojcev, je bil silno žalosten, ker ni mogel tega zabraniti.

Ko pa so ga jeli nagovarjati, naj se tudi on vdeleži daritve, se je temu odločno uprl. Navada je pa, da se morajo pri sličnih daritvah združiti vsi udje rodbine, ker bi drugače bila brez uspeha. Zato so mu začeli pretiti in ga zasramovati ter zmerjati. Pa zastonj! Hipolit se ne da omajati. »Nesrečni sin«, mu kliče oče, »mar hočeš, da nas zadene prekletstvo duhov in sovraštvo naših pradedov?« Ko niti take besede nič ne izdajo, ga jame prositi mirnim potom ter mu prigovarjati. »Moj sin, kako je mogoče, da si tako trdosrčen do svojega starega očeta, ki te prosi, da mu ne škoduješ in ga ne pahaš v nesrečo? Glej, ti si postal sin belih, ti ne boš umrl, pa nas bojo uničili zli duhovi v svoji jezi, če se ne udeležiš te daritve!« Vse zastonj! Nič ga ne privede do tega, da bi se odpovedal svojemu Bogu.

Temna noč je legla na zemljo. Neopaženo se splazi stiskani Hipolit k nam, da bi mi povedal svoj doživljej. Želel sem mu, da bi vztrajal srečno ter mu svetoval, naj zapusti očetovo hišo ter se preseli v našo misjonsko hišo; pa tudi sem je prišel njegov oče ter ga obsipal z novimi prošnjami in grožnjami, seveda brez uspeha. Slednjič Hipolitu ni preostajalo drugzega, kakor zapustiti domačo hišo ter se podati v sosednjo vas, kjer je bil varen pred domačimi. Tedaj pa je prišel njegov oče, drugače dober mož, k

meni ter me prosil, naj mu spravim otroka nazaj. Obljubil sem mu le pod pogojem, da ga ne bo več silil k daritvi.

Majhna je sicer ta zmaga, ki jo je priboril Evangelij nad nevero, pa četudi mala, vendar ni brez pomena. Kajti le tedaj, če bo doživela nevera poraz za porazom, bode izginilo polagoma njihovo neumno praznoverje ter zle navade, ki tako ovirajo naše delovanje.

Bliža se nam lepa prihodnost, ker milost Božja je začela veti po naši zanimivi deželi. Dokaz temu naj bo sledeča zanimiva zgodba, ki sem jo doživel sam pred kratkim.

Lani, svečana, sem odkupil sužnico staro dvajset let. Ko je bivala nekoliko časa med nami, se je omožila z nekim katehumenom. Ker je že poznala obrise katoliške vere, je hrepenela vedno bolj in bolj da bi bila v tej veri poučena natančneje. Vedno je prosila za svetinjo brezmadežno Spočete, katero so nosili tisti, ki so se pripravljali za sv. krst. »Dobila jo boš« sem ji obljubil, »ako znaš ves katekizem.« Malo časa potem se mi ponudi, da jo izprašam. Kako sem se čudil njeni pridnosti, kako rad sem ji dal vrlo zasluženno svetinjico, si lahko mislite ker niti jednega prašanja mi ni ostala dolžna. Pa usoda je hotela, da se je ta nadepolna učenka preselila k boljšemu učeniku v nebesih. Že prosinca so se pokazali pri njej znaki sušice, ki je hitro izpodkopala njeni moči. Kmalu že ni mogla več iz sobe. Ker ni bilo več upanja da ozdravi, sem ji predlagal, da se da krstiti, kar je z veseljem sprejela.

Njen mož, ki jo je zelo ljubil, se ni premaknil od nje. Ona pa se branila tako skrbne postrežbe ter ga vsakokrat poslala v cerkev z besedami: »Kako? jaz sem bolna, a ti ne greš v cerkev da bi molil zame?« Rad jo je ubogal mož. Če ni bil pri bolnici, našel si ga gotovo pred Najsvetejšim, kjer sem ga videl velikokrat zatopljenega v pobožno molitev. »Skoro bom umrla« je rekla včasih, »pa zadovoljna sem, ker v nebesih bom gledala Jezusa svojega Odrešenika.«

Umrla je kakor umira pravičnik.

Čez nekaj dni pride njen mož, neutolažen vsled bridke izgube k meni, da bi si olajšal svoje žalostno srce ter mi povedal, da je takoj po njeni smrti šel v cerkev prosit Boga, naj ga kmalu vzame k sebi. Naveličal se je namreč potovanja po tem svetu ter želel, da bi se zopet videl s svojo ženo gori nad zvezdami.

Marsikateri zgled bi Vam še lahko povedal, častita gospa glavna voditeljica, pa že iz teh dveh je jasno, kako silne izpremembe dela katoliška vera v srcih naših Mossi. Vem, da ta dejstva razveseljujejo Vaše apostolsko srce, ki je ravno tako vneto za razširjanje božjega kraljestva na zemlji, kakor naše! O da bi vendar kmalu postalo gorčično zrno, katero smo zasejali med Mossijevim rodом, veliko drevo, ki bi zbralo v svoji senci vse ude tega naroda! To je naš namen, to naše želje, na to delamo vsi! Vse to pa upamo doseči s pomočjo Brezmadežne, varuhinje našega

misijona, ter s pomočjo Srca Jezusovega. Svojo prošnjo pa izročamo tudi Vam, častiti glavni voditeljci, ter vsem dobrotnikom. Združenih prošenj ne bodo nebesa prezrla ter nam pripravila obilno žetev neumrjočih duš, ki bodo razširjale čast božjo na zemlji, ter pomnožile zasluge blagih dobrotnikov v nebesih.

Misijon v Chipanga (Spodnji-Zambezi).

O. Loubiere, D. J., nam pripoveduje lepe in ganljive vzglede, kako čudovito deluje pri naših ljubih črncih pogostno sv. obhajilo. — Kakor ne manjkajo nikjer težave, kjer se zgodi mnogo dobrega, tako tudi v njegovem misijonu ne; ravno v trenutku, ko upa obilen sad za nebesa, vidi že itak revni misijon, da so mu odvzeta še ta majhna sredstva.

Lisbona, 22. listopada 1907.

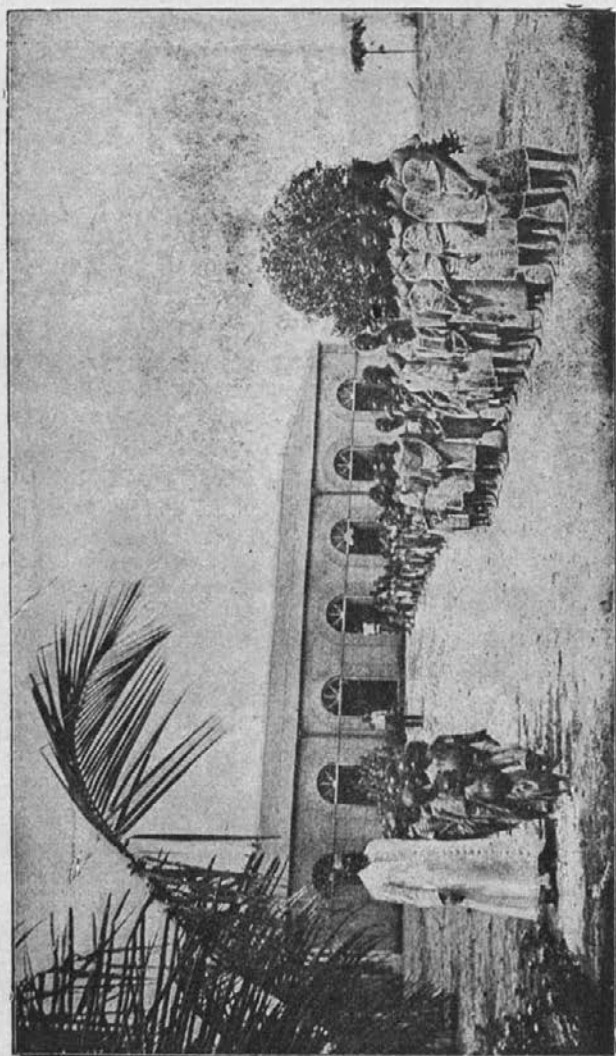
Ste že slišali kedaj, gospa glavna voditeljica, imenovati naš mali misijon Chipanga? Zelo skromen je zraven svojih velikih bratov, misijona v Boroma in v Zumbo, katere tako dobro poznate in kateri so Vam toliko hvale dolžni! Morebiti nisem imel prav, da sem se tako dolgo obotavljal, da bi Vam pripovedoval o naših malih črncih, kajti prepričan sem, da bi se Vam zelo priljubili, kakor sploh vsi drugi ubogi varovanci svetega Petra Klaverja.

Postaja Chipanga je v materijelnem oziru še daleč vzadaj, kajti njena sredstva so zelo skromna, pa vendar se moramo čuditi, da se je v tako kratkem času in s tako skromnimi denarnimi sredstvi storilo toliko dobrega.

Pred kratkim je nek meni znan admiral priobčil v Lisabonu dolg članek o našem misijonu v nekem svetnem časopisu. Poroča samo o častni koristi in zelo hvali misijonarje in njihovo kulturo-nošno delovanje; on naglaša našo rokodelsko šolo, katera je že dosegla lepe vspehe in z zadovoljstvom navaja, da so napravili naši čevljarji, mizarji, zidarji na angleške dostojanstvenike, ki so si ogledali naš misijon, tako dober vtis, da pravijo o katoliških misijonarjih, »da pridigujejo evangelij dela«. (The gospel of the work.) Vse to je dobro in lepo, da misijonar najde še drugje pravo tolažbo in delo na duševnem polju je še rodovitnejše. Mislim, da lahko v tem oziru rečem, da ni treba našemu misijonu v tem oziru biti zavidnemu svojim starejšim bratom.

V Lisabonu sem srečal lansko leto o. Hiller, kateri mi je rekel: »Zavidam Vas zavoljo stvari, katero imate v Chipangi; namreč zavoljo Vaših katehistin«. Katehistinje so mlade zamorke, katere je napravilo pogosto sv. obhajilo v prave apostole. Vseh skupaj je dvanajst. Komaj bi verjeli, kako goreče in vstrajno obiskujejo mlade paganske deklice, je podučujejo in pripravljajo na sv. krst. Še bolj se moramo čuditi zaradi tega, ker so ubo-

žice same bile zelo slabo odgojene, kajti zaradi pomanjkanja sredstev je misijonu nemogoče, poklicati sester, čeravno bi bilo to zelo potrebno. Vzgleđ Vam bo pokazal, kako prenovi milost božja mlada srca.

Šola v Chipangi (Spodnji Zambesi).

Ljubezen do bližnjega je zamorcem neznana. Ker vedno razločujejo po plemenih, zaničujejo prosti zelo otroke sužnjev. Tudi marsikatero bolezen imajo za prokletstvo neba, in katerega se ta bolezen prime, mora biti pripravljen, da ga bodo njegovi domačini zapustili.

Neko zamorko, po plemenu sužinjo, je zagrabil nekoč večer, ko je zajemala vodo ob Zambeziju, krokodil za nogo. Ubožica, kateri ni manjkalo poguma, se je branila z vsemi močmi, se je oklenila neke ladje in dočim je klicala na pomoč, se je bojevala gotovo četrto ure s pošastjo, ki je njeno nogo strašno razmesarila. Končno so jo rešili, pa noga je bila čisto razdrobljena.

»Ubožica«, sem ji rekel, »za-te je samo jedna pomoč, če hočeš ostati pri življenju, namreč da si daš odrezati nogo. V nekoliko dneh bo že prepozno: prisad bo nastopil in potem je tvoja smrt gotova«.

Ne, ne dam si je odrezati«, je odgovorila, »smrt mi je tako gotova. Veš ja, oče, da žena s kruljavo nogo ni več za rabo; moj mož in moji domači bi od lakote umrli«. Imela je prav; pripravljaj sem jo torej na sv. krst in ko je kazala bolna noga navzlic vsakdanjemu prevezanju vse znake prisada, nisem odlašal sv. krsta.

Nekega dne, ko sem ravno prevezal bolnico, sem srečal, ko sem šel nazaj, jedno mojih katehistinj, katera je pripadala k »Muzungu« — plemenu. Muzungu so plemenitaši v deželi in ko sem jo ogovoril, nisem imel upanja, da me bo ubogala. »Neža«, sem ji rekel, »ti veš, da sem krstil ubogo ženo; njena noga popolnoma gnjije; potrebovala bi nekoga, ki bi bil pri njej in jej pripovedoval o ljubem Bogu, kajti zelo je še nevedna. Tebe bi bolj razumela ko mene«. Potem sem šel svojo pot. Uboga bolnica je še živela čez jeden mesec, potem je umrla po strašnih bolečinah in popolnoma gnjila.

Leto potem se je ranila zgoraj imenovana katehistinja na nogi. Med tem se je bila poročila z jednim naših katehistov in je bila že mati. Ker se ni ravnala natanko po mojih zdravniških predpisih, sem jo postrašil z nevarnostjo prisada. »In če bi nastopil prisad, kdo bi ti stregel?« — »Oče, če ti sam ne prideš, najbrž nihče«. — »Kako nihče? tvoj mož, tvoji bratje?« »Moj mož, da; moji bratje? mislim komaj«. »Imaš pa lepo mnenje o tvojih sorodnikih, to že moram reči! Ali niso domači uboge sužinje, katera je v N. N.-vasi tako dolgo trpela na prisadu, vedno stregli?« Neža se je nasmejala: »Oče, ti vse hitro veruješ, ti se daš vedno motiti; bratje one uboge sužinje, katerim si zapovedal njej streči, so bili pri njej, dokler si ti bil. Jeden je vedno pazil, kadar bodeš ti prišel. Če sem šla tje in ostala tam nekoliko časa, sem jo našla vedno samo«. »Kako«, sem odgovoril, ali si bila med dnevom pri njej?« »Da gotovo, oče, ali mi nisi zapovedal, pri njej ostati in jej pripovedovati o ljubem Bogu?« »Saj res«, sem odgovoril, tako naravno kakor mogoče, »na to sem bil pozabil!« V srcu pa sem hvalil ljubega Boga, ki je dal ubogemu dekletu, ki je bilo še polno predsodkov, tako junaško potrpežljivost in ljubezen do bližnjega. Saj sem samega sebe moral premagati, da sem ji napravil prevezo, kajti smrada uboge bolnice ni bilo mogoče zdržati.

To nikakor ni jedini slučaj te vrste in kaže, da se cimi seme velikih krščanskih čednosti v srcih naših ljubih črncev in prinaša sadove, kaže, da tukajšna tla niso tako nerodovitna, kakor nekateri mislijo in govorijo.

Delujem že devet let ob Zambeziju in upam, da bom z božjo pomočjo tukaj deloval do konca svojega življenja. Prepričan sem, da je vinograd Gospodov tukaj rodovit in velik in da bo misijonar, če ga le navdaja duh sv. Petra Klaverja in če v resnici ljubi svoje črne otroke, imel obilno dušno žetev.

Ravno ko je začela ta žetev že zoreti, nas je zadelo preganjanje. Sosedom namreč, ki se pa niso naselili tukaj, da bi razširjali našo sveto vero, je naš misijon trn v peti. Manjkajo mi vsa sredstva, ker sem to, kar sem bil prihranil, porabil za nakup najpotrebnejšega orodja. Še danes sem moral ustaviti neko parno žago in z žalostnim srcem premišlujem, kako bodo morali naši dobri bratje v smrti nevarnosti v bodoče deske žagati z roko, ki so določene za zidanje cerkve, kajti dozdej je v Chipangi vse začasno napravljeno in naša sedanja cerkev je mnogo premajhna, da bi mogla obseči vse kristjane in je zelo podobna ubožnemu hlevcu betlehemskemu. Nočem več o tem govoriti, vrsta vseh potrebnih našega ubogega misijona bi postala predolga.

Oprostite, cenjena gospa glavna voditeljica, moje dolgo pismo in sprejmite izraz mojega posebnega spoštovanja.

Apostolski vikarijat ob zlatem obrežju. Lyonska misijonska družba.

Sledeče pismo apostolskega vikarja ob zlatem obrežju, monsignora Hummel, nam kaže zanimiv položaj novih naselbin, kjer še manjka vsako redno misijonsko delovanje in je zatorej zelo potrebno, da se sezi-dajo kapelice in ustanove misijonske postaje.

Cape Coast Castle, 1907.

Dovolite, da Vam izrazim svojo najpresrčnejšo zahvalo za darilo, katero ste mi blagohotno doposlali. Prosim Boga, da bi dodelil najobilnejši blagoslov Vam, Vašemu delu in vsem njegovim dobrotnikom, da bi se izpolnila želja Vašega blagega srca in da bi se cela Afrika prenovila v Kristusu.

Pretekli mesec sem obiskal na svojem potovanju nove občine kristjanov, katere smo ustanovili ob železnici, od obrežja do Kumassi. Mnogo mladih ljudi ob obrežju se je naselilo v sredini, kjer si obetajo v zlatih rovi in pri izvažanju mahagny-lesa dobička; živijo v šotorih. Da bi je bolj stalno nastanili, je porabimo pri nasadu kakaŕ-a in kavčuka. Koliko dobrega bi se dalo tukaj storiti! Ti mladi ljudje so kristjani, mladina je pa upanje, bo-

dočnost cerkve! Kaj pa naj postanejo ti naseljenci brez cerkve, brez duhovnika, celo brez kateheta! Tu in tam jih sicer obiskuje misijonar, v nekaterih naselbinah opravljajo tudi skupno jutranjo in večerno molitev in se zbirajo ob nedeljah, kjer jim prvi med njimi prebere evangelij in jih nagovori, — toda jasno je, da to ni dovolj, da bi si zapomnili glavne verske resnice. Krvavelo mi je srce, ko sem videl te mlade ljudi, brez življenske moči in dobre volje, kateri se prepogosto udajo strastem, če jih ne vodi ljubeznivo misijonar, in sicer le zato, ker ni nikogar, ki bi jim pomagal na težkem potu čednosti. Bridke solze sem pretakal, ker mi je manjkalo sredstev, da bi jim poslal misijonarje ali vsaj katehete, in sem moral te nadepolne mlade ljudi prepustiti krempljem satanovim!

V velikem in lepem mestu Kumassi je naš položaj še žalostnejši. Tu nam vse okolščine olajšujejo ustanovitev misijona. Vlada nam je prepustila lep prostor, število kristjanov, ki so prišli od obrežja, je čez 150 in zraven je še mnogo domačinov, ki se zbirajo vsako nedeljo k skupni molitvi — pa odkod naj vzamemo sredstva za ustanovitev? O, da bi se vsi, ki čitajo te vrstice, spomnili naše stiske in pripomogli po svoji moči, bodisi malo ali veliko, da bi mogel nastavit duhovnike in katehete da bi mogel cerkve in šole zidati. Poglejte, ljubi bralci, kako steguje mladina svoje roke in milo prosi za rešitev svojih duš!

Pomagajte nam!

Kratka misijonska poročila.

Poročilo iz misijona Kasisi v Rodeziji nam poda o. Torrend z dne 20. malega srpana p. l. Slika nam težave, pa tudi vesele uspehe svojega še le pred letom ustanovljenega misijona, kateremu pripada, kot nekaki »prednji straži« misijona v Rodeziji, zelo važna naloga. Kolikor lahko sklepam iz svoje izkušnje v preteklih dvanajstih mesecih, bode naš misijon še le v 3 ali 4 letih lahko živel od poljedelstva in še takrat bode, kakor je pričakovati, napredek počasen; vendar mi daje vse upanje, da bode naš misijon v 7 do 8 letih v vsakem oziru eden najbolj cvetočih.

Rodbine katehumenov se že naseljujejo okoli naše kapele in javno moram reči, da me zelo razveseljuje bodisi s svojo delavnostjo, bodisi s pridnostjo pri učenju, s svojo odkritosrčnostjo itd. Mislim, da sem omenil v zadnjem pismu svojo najiskrenejšo željo, namreč dobiti semkaj prej ko mogoče sestre. Letos se moram žalibog izpolnitvi svoje želje odpovedati, ker mi manjkajo vsa sredstva. Dokler nimamo sester, je nemogoč reden poduk deklic, in dokler nimamo krščanskih deklic, je zelo nevarno krstiti mlade fante.

Raznovrstno.

Kako je misijonar prisiljen, ustanavljati nove misijonske postaje. O. Mayr piše: »Po pravici bi mi lahko bralci »Odmeva« klicali: »Počakaj! Jenjaj! Ne ustanavljaj novih postaj, ker stare še niso dozidane in so v največji stiski«. Prav imajo. V mestu Pietermaritzburgu, v vasi Maryvale in na misijonski postaji sv. Avgušтина, kjer živijo duhovniki in

sestre od skromnega zaslužka svojih rok, vlada povsod beda in pomanjkanje in vse zre strahoma v bodočnost. Kljub pomanjkanju pa vpliva misijon kaj blagodejno na obširen del dežele. Posebno ljudje rodu Mafunzi, ki je oddaljen kakih 25–30 angleških milj, t. j. 6–8 ur hoda od sv. Avguščina, se niso zbal dolgega pota do cerkve, temveč so prihajali ob sobotah na postajo in se vračali prihodnji pondeljek. Po dve-, triletnem pripravljanju je bilo mnogo teh ljudi krščenih. Ti so potem s hvalevredno vneto poučevali v veri doma svoje stare matere in tete; in tako je torej sredi paganskih Kafrov mala katoliška občina, ki ne more opravljati svojih verskih dolžnosti, če duhovnik ne pride k njim s prenesljivim altarjem. Tako je torej z mojimi ovčicami rodu Mafunzi. Doslej so odčasadočasa vedno prihajali k meni v sv. Avguštin in le v sili sem jim nosil zakramente. A to zdaj ni več mogoče; saj enkrat v mesecu moram biti pri teh ljudeh dva dni. To pa pomenja začetek novega misijona. Kmalu se bo reklo: za silo zidati cerkev in šolo, da se zadosti vedno večjemu številu kristjanov. Tolaži me le to, da je ta misijon sredi Kafrov daleč proč od mest in se torej ni treba ozirati na lepoto stavb. Za duševno stisko pa skrbim s tem, da vzgojujem tri nove črne učiteljice, ki jih bom po preteku enega leta nastavil kot pomožne, potem pa kot glavne učiteljice. Živo se spominjajoč vseh doslej mi skazanih dobrot in zahvaljujoč se za mile darove za misijone Pietermaritzburg, Maryvale, sv. Joahim in sv. Avguštin stezam zopet svojo roko in prosim za svoje najmlajše dete, misijon med Mafunzi.

Razno. Pred kratkim nam je poslal misijonar iz Gabuna vrsto zelo zanimivih muzejskih predmetov. Med temi je tudi nekaj tam rabnega denarja, takozvani »mikeul« in »mekong«. Misijonar našteva med drugim tudi, kaj je v Gabunu za nevestino opremo potrebno: 120 sodov s smodnikom, 150 Narchettes (vinjekov), 12 pušk, 30 zabojev, 1 površnik, 300 mikeulov, 600 mekongov, 40 predpasnikov, 20 loncev. Včasih se dodajo ovce, kozlički, psi, mačke, glavna stvar pa ostane le mikeul in mekong. — Če bi imeli misijonarji sredstev, da bi ustanavljali krščanske družine, kako važno bi bilo to za prihodnost misijonov! Kdo pomore temu?

Tiskovna propaganda. Berolinski socijalni demokrati raznosili so zadnjo nedeljo 1. 1907 osebno milijon številk svojega lista »Naprej« vsem družinam v mestu in so obenem nabirali novih naročnikov. Tako so dobili tekom enega dneva več tisoč novih naročnikov. Če bi hoteli naši naročniki »Odmeva iz Afrike« tudi enkrat nastopiti tak »nedeljski sprehod«. Brez koristi gotovo ne bi ostalo....

K slavnosti Marije, matere božje dobrega sveta.

Zelo ganljiva res so bila poročila, ki so nam došla letos iz naših postaj in podružnic o pobožnostih, prirejenih na godovni dan družbe sv. Petra Klaverja, na praznik Marije dobrega sveta. Najboljši govorniki so povzdignili svoj glas za mater božjo in mater afriških misijonov. Zdelo se je, kakor da bi bila v resnici Marija vsakemu govor-

niku pomagala z dobrim svetom, tako resnično, tako praktično in novo je bilo vse, kar je vsaki izmed njih govoril za čast Marijino, v prospeh naše male družbe, ki bo pridobila vsled tega, tako upamo za gotovo, marsikterega novega prijatelja. Kaj pristrčno-ganljiva je bila tudi pobožnost, s katero so se udeleževali verniki teh govorov, gotovo lep dokaz, koliko moč od zgoraj ima češčenje Marije dobrega sveta v teh resnih časih.

Nemogoče je radi pomanjkanja prostora vse te naprave posamič opisati, dasi bi si to vsaka zaslužila. To delo naj opravijo lokalni časniki mi pa hočemo podati kratek pregled teh slavnosti z opombami o kraju, cerkvi, pridigarju.

Tridnevnice so obhajali na:

Dunaju. Cerkev avguštincev. Dnevno ob 5 slovesen blagoslov. Pridigarji: o. Weimann, C. SS. R., rektor, o. Massmann, lazarist, o. Benno minorit. Na praznik škofov blagoslov Dr. Marschalla, h koncu Te Deum.

V Monakovem. Bazilika sv. Bonifacija. Pridigar: beneficijat Schiela, beneficijat Puon, profesor Leonpacher. Na praznik je podelil blagoslov preč. opat iz sv. Bonifacija, Gregor Danner.

Samo na praznik ali sledeče dni so se vršile slovesnosti.

V Rimu. Cerkev S. Andrea delle Fratte. Francoski pridigar preč. gosp. Colomb, vikar pri S. Luigi de Francesi. Nato pontifikalen blagoslov nj. eminence kardinala Cassetta.

V Solnogradu. Franciškanska cerkev. Pridigal o. Ubald, o. Cap. Nato blagoslov posvečenega škofa Dr. Kaltnerja.

V Trstu. Cerkev S. Antonio nuovo. Laško pridigal preč. gosp. Janošević. Blagoslov delil msgr. Mecchia.

V Krakovem. Cerkev panne Marye. (27. predp.) Maša z leviti, celebriral prior dominikancev, o. Zaczek. Po evangeliju pridigal preč. gosp. kanonik Krupinski.

V Tuchovem (Galicija). Cerkev redemptoristov. Peta sv. maša. (Primaria.)

V Bocnu. V kapeli cerkve češčenja. (27.) Sv. maša, potem pridigal o. Vilhelm Marschall, častilec Najsvetejšega.

V Lincu. Cerkev uršulink. Levitirano mašo imel preč. gosp. kanonik Stieglitz. Pridigal preč. o. Hättenschwiller, d. J. iz Inomosta. — Zvečer v slavnosti dvorani slovesno zborovanje. Govoril o. Benno Auracher, kapucin.

Ti podatki govorijo že sami. Naj poplača mati božja dobrega sveta sama one, ki se niso bal: nobenega truda in napora da so se udeležili mnogobrojno teh slovesnosti. Vse druge pa naj nagne, da nam omogočijo prihodnje leto še obsežnejše slovesnosti. »Spoštuj očeta in mater, da se ti bo dobro godilo na zemlji«. Čimbolj bo častila Klaverjeva družba Marijo, mater dobrega sveta, odbrano od Pija X. za njeno varhinjo, tem varnejše bo delovala znjeno pomočjo v čast božjo in zveličanje neumrjochih duš.

Iz dnevnika glavne voditeljice.

Rim. Velika noč, 19. malega travna. V nasprotju s solnčnimi pomladanskimi dnevi zadnjega tedna je nebo oblačno in v mestu dežuje. Narava odpoveduje danes svoj davek k velikonočni veselosti. Ali slutiti, kaj se je zgodilo danes zjutraj med vatikanskim zidovjem?

Velikonočni ponedeljek, 20. malega travna. Vest o strašni oskrumbi v Vatikanu smo zvedeli še le danes pri nas. Vse je dreveno od straha in solze silijo nehoté v oči. Ubogi Sveti oče! Tako velikonočno veselje Ti pripravljajo Tvoji domači!

Četrtek, 23. malega travna. Zanimivo je, kako zmedena poročila prinašajo italijanski in inozemski časniki o oskrumbi sv. obhajila v Vatikanu, še bolj zanimivi so pa poskusi oprati tiste, katere zadene največja krivda, namreč avstrijska poslanika pri Quirinalu in v Vatikanu, ki sta pripomogla s svojim priporočilom judom vstop k papeževi maši, in pa poskusi sploh izbrisati strašen vtis pri katoličanih. To je zelo žalostno znamenje časa. Množica se je že itak privadila krvavim in sramotilnim dogodkom, zdaj jo še pa skušajo dovesti do tega, da bi se tudi oskrumbe Najsvetejšega ne bi več ustrašila, mesto da bi jo pozvali k spravi in zadostovanju! In kaj je olajševalen vzrok? Bojda ta, da judovska dvojica, ki je požrla sveto hostijo, ni nameravala onečastenja. Kakor da bi ne bilo že to dovolj strašno, da je judovska dvojica prejela našega Gospoda v svetem obhajilu in še celo iz roke svetega očeta vseh katoličanov! Še celo strašnejši čin tretje osebe v zvezi, judinje Zwak, znajo na tak način zakriti, da se mnogi ne morejo več tega spominjati, kar se je zgodilo, dočim je cela stvar skoraj docela jasna: Fr. Zwak je sprejela sveto hostijo, jo spustila v listek za avdijenco, katerega je pred seboj držala, in od tam je padla sveta hostija na tla (nekoliko jih je to videlo) in potem so sveto hostijo ali v osuplosti pohodili ali pa, kar se zdi mnogim gotovejše, se je prijela poplata judinje same! To je vzrok da je niso navzlic skrbnemu iskanju v kapeli našli — nečujen dogodek, čegar krvavi spomin se ne bo dal nikdar iz vernih src izbrisati, naj si še tako prizadevajo gotovi navdahnjeni gospodje časnikarji. In kak še bo le ta spomin za nedolžno orodje te nečuvne oskrumbe, za sivolasega duhovnika na prestolu sv. Petra? Ali še bode kedaj na večer svojega življenja obhajal kak velikonočni praznik, ki bi ne bil združen z bridkimi, žalostnimi mislimi?

Nedelja, 26. malega travna. Obhajamo praznik naše zaščitnice, Marije Dobrega sveta na običajen način. V naši svečano okinčani domači kapelici čita o. Ledóchowski zjutraj sveto mašo. Popoldne ob 5 uri stopi Abbé Colomb v cerkvi S. Andrea delle Fratte na prižnico in pridiguje navdušeno na čast

Materi dobrega sveta. Navzlic krasnemu pomladanskemu vremenu in konjski dirki je prišlo obilno občinstva (posebno je bilo dobro zastopano v Rimu bivajoče poljsko plemstvo). Nato je dal naš dobri zaščitnik, Nj. eminenca kardinal Cassetta, z Najsvetejšim blagoslov ob altarju svojega krstnega patrona, svetega Francesco de Paolo.

Torek, 29. malega travna. Velečastiti škof Likowski iz Poznanskega sprejme pisateljico teh vrst zelo dobrohotno in pripoveduje ginjen o sprejemu, katerega je dovolil sveti oče njemu in njegovi mali deputaciji iz Poznanskega zadnjo nedeljo. Dogovori in radovoljno se dovoli poljsko predavanje na poznanskem, seveda pod tem pogojem, če ne bode pruska policija nikakih težav delala vsled novega društvenega zakona.

Nedelja, 3. velikega travna. Praznik najdenja svetega križa — praznik posvečevanja naše ljube male Klaverjeve kapele, katerega vedno obhajamo z veselim srcem in hvaležnostjo do Onega, kateri se je pred tremi leti naselil v naši sredini. Včeraj večer so prišli dunajski romarji v Rim in po cerkveni slovesnosti smo imeli veselje, da smo lahko nekatere pozdravili. Tudi škof Ruegg iz St. Gallen nas je počastil z nekaterimi besedami in je potem molil z nami ob naši rakvi v Campo Santo, kjer že dve leti pričakuje jedna naših dan splošnega vstajenja.

8. velikega travna. Dan, ki bi se moral z zlatimi črkami vpisati v kroniko rimske hiše naše družbe! Pisateljica teh vrstic je bila tako srečna, da je kljub velikemu navalu prosilcev te vrste dosegla privatno audijenco pri sv. očetu danes ob tričetrt na deset. Odbila je pa ura že četrta na dvanajst, ko so nas spustili v sobo k sv. očetu in smo bili pozvani od sv. očeta, naj prisedemo k njegovi pisalni mizi. Ko sem mu svoje resne načrte razložila, radi katerih sem prišla, razložim mu še, kje mislim potovati (Poznansko, Kulm, Ermland) in kaj hočem doseči s tem potovanjem in ga prosim za poseben blagoslov. Sv. Oče je pazljivo poslušal: »Prendete un fiacre non vi rovinate la salute«. ¹ In potem: »Benedico voi e tutte le vestre opere. Benedico tutti quelli che ascolteranno le Vostre conferenze. Dite loro, che il Pape vi ha detto di dirlo«. ² Ko smo sprejeli apostolski blagoslov in po ljubeznivem »Stiate bene!« ³ smo odšli veselega srca in sreča je sijala raz našega obličja. Zdi se mi, da ima tak blagoslov Kristusovega namestnika moč, predavati celo eskimom na severnem tečaju, če bi bilo to v večjo božjo čast in v korist misijonom

9. velikega travna. Zopet obisk škofa, menda zadnji pred odhodom iz Rima. Visokočastiti gospod škof Nagl prinaša

¹ »Vzemite si voz in ne kvarite si zdravja«.

² »Blagoslavljam Vas in Vaše delo. Blagoslov vsem, ki bodo poslušali Vaša predavanja. Recite jim, da Vam je papež naročil, da jim poveste«.

³ »Ostanite zdrava!«

nam svoj blagoslov in zagotovilo svoje naklonjenosti. Le malo časa se sicer mudi, ker ima mnogo opravkov, a zato je pa ta obisk tim častnejši.

Obiščem še škofa Zichyja iz Pečuha, ki stanuje v »Germanicum«, da ga prosim za priporočilo ogrskega »Odmeva«. Rad nam obljubi in povdarja opetovano, da bi bilo potrebno navdušiti tudi ogrsko ljudstvo za podpiranje paganskih misijonov. Naše tozadevno podjetje je prepotrebno in je hoče po svojih močeh podpirati.

16. veliki traven. Poslovili smo se že od Eminencij Gotti in Cassetta. Udeležili smo se sv. maše v cerkvi S. Andrea delle Fratte in priporočili v varstvo čudežne Matere Božje svoje potovanje in malo čredo, ki je v Rimu ostala.

12. veliki traven. Odhod iz Rima opoludne v Ankono, Reko v Trst, prvi cilj našega potovanja.

Iz okrajev, kjer razsaja lakota.

Škof Vogt piše z dne 26. vel. travna 1908.

Zelo hudo smo zadeti po lakoti. Vsled dolgotrajne suše nastala je velika draginja, slednjič pa lakota, ki vlada v več krajih že dva meseca. Najbolj trpe na nji naše postaje Manderu in Bagamoyo, pa tudi Matombo, Mgeta in Morogoro.

Približno 300 kristjanov se je že izselilo iz Mandere, da se kje druge nastanijo; ostalih 500 kristjanov mora zvečine zdrževati misijon.

Tu v Bagamoyo je skoro vseh 500 kristjanov vezanih na našo pomoč. Ravno včeraj je prišlo 10 mladeničev, prava podoba lakote! Prihajajo, da dobe kako delo, a so siromaki tako slabi, da o njihovem delu skoro ni mogoče govoriti. Tudi nad 100 odrasčenih poganov je prignala lakota k nam; zdaj jih poučujemo. Za te ljudi je bila in je lakota čas božje milosti. Dal Bog, da bi vstrajali in bi še mnogo drugih poganov sledilo njihovemu vzgledu. Žal, da nimamo dovoljnih sredstev še več nesrečnežem pomagati, saj sem primoran delati dolgove v nadi na pomoč dobrotnikov, kajti sedaj že moramo podpirati nad 800 gladnih ljudi. Da se jih le preveč ne nabere, hranimo brezplačno le najbolj slabe in bolnike, ostali morajo pa kaj malega delati, n. pr. nosijo pesek v malih košarah ali trebijo iz polja plevel, trnje itd. Iz dveh ozirov je to zelo koristno: ljudje niso brezdelni in se privadijo tako na delo, slednjič pa tudi kolikortoliko tudi koristijo. Razdelili smo že nad 350 vreč riža in vsako nedeljo moramo nekaj sto mark ubogim ljudem razdeliti. A kako malenkostno je to za toliko množico ubožcev! Mnogim ne zadostuje to niti za en obed na dan! Včeraj sem videl uboge ljudi iz Mandere. To so pravi

živi okostnjaki! Nisem mogel več prenesti pogleda na uboge shujšane matere, kako so z otročičem na roki prenašale prav počasi malo košarico s peskom. Morali bi le dajati in zopet dajati, — oh, pa sredstev manjka! V zadnjem času je, hvala Bogu, že večkrat dežilo, tudi v Manderi je pred 14 dnevi dež napojil zemljo v toliko, da se lahko kaj nasadi. Če pa ne bo več dežilo, se bo vse zopet posušilo v nekaj tednih! Nikakor pa ne smemo upati na žetev pred dvema, tremi meseci.

Škof Gerboin piše z dne 23. svečana 1908:

»Naši črnici morajo zdaj hudo nadlogo prenašati. Tekom dveh mesecev ni nič dežilo in setve, ki so se sejale med jesenskim dežjem in so obetale najlepših nad, so se posušile v bilkah, posebno koruza je popolnoma uničena. Povsod že vzdihujejo vsled lakote, živil pa tudi skoro ni mogoče dobiti, ker jih tisti, ki jih še kaj imajo v zalogi, skrbno skrivajo iz strahu, da letos ne bo nič žetve.

Kakor se mi poroča iz različnih misijonov, so povsod v isti tiski. — Predvčerajšnjem smo imeli nevihto, nakar je dežilo nekaj ur. Vse hiti in sadi patate, edino, kar bi še lahko obrodilo, če prineseta sušec in mali traven kaj dežja s seboj, kakor se navadno zgodi.

O. Van der Burgt mi piše dne 2. svečana iz Marienseen v severozapadni Urundi, da je njihovo polje skoro vse sežgano. Zvedel pa sem potem iz osrednje Urundi, da je slednjič le prišel dež. Upajmo, da bodo v Urundi lahko še dovolj boba sadili, da se bodo preživeli to leto, ker je namreč bob njihova glavna hrana. A v tisti pokrajini trpe navadno vedno pomanjkanje.

Darovi družbe sv. Petra Klaverja so dokaj pomogli v Mugaru, da so se ohranili ubogi stradajoči l. 1906—1907 in mnogi so sprejeli zakrament sv. krsta.

Mnogokrat nas ljubi Bog na ta način skuša, pokaže pa vedno, kako močna je krščanska ljubezen do bližnjega. Gospod naj blagoslovi vse naše ljube dobrotnike, posebno pa družbenike družbe sv. Petra Klaverja, v koje poseben namen sem daroval 31. prosinca daritev sv. maše.

Popolni odpustek, ki ga lahko dobijo udje družbe sv. Petra Klaverja meseca malega srpana.

Dne 24. avgusta, na praznik sv. apostola Bartolomea.

Pogoji: Vreden sprejem zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, obiskanje cerkve in molitev po namenu sv. Očeta za razširjanje sv. vere.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le s natančnim podatkom virov.

Izdaja Klaverjeva družba v Solnogradu. — Odgovoren urednik: Anton Slamič.
Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.